

I en replik på vår debattartikel, där vi menar att bönder och klimataktivister bör se de gemensamma utmaningarna och vägarna till lösningar, skriver Holger Larsson från Tibro: "Det moderna samhället är inte uppbyggt för att skapa breda lösningar i samförstånd." Det kanske han har rätt i. Men då kan det vara på sin plats att fråga om detta hör till de saker som borde förbättras i vårt moderna samhälle. Varje gång vi äter är vi alla beroende av att det finns bönder. Det kommer att gälla även för våra kommande generationer. Vi behöver både bönder och en planet med en jord där bönderna kan producera mat och miljönytta samtidigt. Nu och i framtiden.

Holger Larsson antyder att valet är en fråga om antingen handlar om fortsatt produktion till lägsta möjliga kostnad med negativa miljökonsekvenser som följd, eller ett fungerande ekosystem och naturmiljö utan hänsyn till människors behov av mat och andra förnödenheter. Vi menar att med rätt synsätt och politisk styrning kan vi fortsatt producera mat och bidra till positiva lösningar på klimatfrågan, den biologiska mångfalden och levande naturmiljöer. Alla vi människor lever av vad naturen ger oss. Det gäller givetvis även kommande generationer. Lösningar finns, men det verkar inte som om, varken marknaden eller politiken vill betala kostnaden för dessa.

Marknadssignaler, som är Holger Larssons lösning, är inte tillräckligt utan politisk styrning. Det leder som alltid till att det som produceras till lägst kostnad, oavsett konsekvenser för människor och natur får företräde. Jordbrukare konkurreras ut till förmån för dem som kan producera billigast, samtidigt som naturens långsiktiga förmåga att förse oss med de nödvändiga förnödenheterna urholkas. Alternativen med miljöåtgärder eller en naturrestaurering där de producerande naturbrukarna är i vägen och ska flyttas bort till förmån för av människan orörd natur är inte heller lockande. Det som återstår, menar vi, är att samhället ser jord- skogs- och andra natur-brukare som del av lösningen. Och ges förutsättningar att vara just detta.

Att dessa frågor, som Holger Larsson skriver, under lång tid diskuterats utan att nå hållbara lösningar, betyder inte att det är en meningslös diskussion. Tvärtom. Holger Larssons genomgång av problematiken och svårigheten att hitta lösningar, belyser precis de saker vi vill lyfta fram

och kanske bidrar till att det moderna samhället kan hitta fram till breda lösningar i samförstånd. Som Holger Larsson också skriver krävs det mer uppslag att arbeta vidare med. Så välkommen till diskussionen för att söka dessa uppslag. Vad som står på spel är ingenting mindre än frågan om vi ska kunna få mat och en beboelig och matproducerande planet i framtiden.

Olle Göransson, LRF Älvdal/Hagfors.

Ann-Christin Karlsson, Naturskyddsföreningen Värmland.

Marica Möller, Värmland visar världen vägen.

Stefan Hellstrand, ekostrategi i Fryksdalen.

Boo Westlund, Hagfors kommunstyrelse.

Jonas Wangsten, Förbundet Småbrukarna.

Gunnar Rundgren, jordbrukskonsult, småbrukare och författare.

Anders Heimer, jordbruksrådgivare.

Stefan Sundström, musiker och författare.